

Klart som vatten 2002

om avtalslösningar. . . .

"ett ställningstagande från berörd myndighet och med en tillräcklig kompetens i myndigheten får det förutsättas att det finns kraft nog att bedöma när mer står att vinna på en förhandlingslösning än ett traditionellt myndighetsförfarande".

Hinder

- Miljöbalken förutsätter inte avvägningar mellan miljö och produktion
- Tidshorisont
- Kompensationsåtgärder

HaV: "Jordbruk och vatten"

- Metoder och vägledning för identifiering av intressen/ problemställningar, analys av målkonflikter, processledning och **utveckling av lämpliga vattenförvaltningsformer**
- **Stöd till gemensamt ansvar för vattenvården** inom större områden. Utveckling och förankring av en konkret handlingsplan är ibland svårt och tidskrävande
- **Nyttja befintliga grupper** i rådgivningen, t.ex. LRF, **dikningsföretag** m.m. Skapa arenor för identifiering av gemensamma intressen/problembeskrivningar och kunskapsutbygge. Gruppledaren/processledaren har en nyckelroll

EUKOM:s förslag art 29

Stöden ska betalas ut årligen och ska kompensera stödmottagarna för alla eller delar av de extrakostnader och inkomstbortfall som de aktuella åtagandena har gett upphov till.

Då det är nödvändigt kan stöden också avse **transaktionskostnader** till ett värde av upp till 20 % av de bidrag som betalats ut för åtagandena om ett miljö och klimatvänligt jordbruk. **Då åtagandena görs gemensamt av en grupp av jordbrukare ska den högsta nivån vara 30 %.**

EU-KOM:s Förslag art 36

Stöd inom ramen för denna åtgärd ska främja former av samarbete som inbegriper minst två företag och i synnerhet

- (a) **samarbeten** mellan olika aktörer inom unionens jordbruks- och livsmedelskedja, skogssektorn och bland andra aktörer **som bidrar till att uppnå landsbygdsutvecklingspolitikens mål** och prioriteringar, inbegripet branschorganisationer,

Då en affärsplan, en skogsbruksplan eller motsvarande eller en utvecklingsstrategi genomförs kan medlemsstaterna bevilja stödet antingen i form av **ett totalbelopp som täcker kostnaderna för samarbete och kostnaderna för de genomförda projekten** eller som endast täcker kostnaderna för samarbetet och använda medel från andra åtgärder eller andra EU-medel för genomförandet av projektet.

Lokal vattenförvaltning

- **Lokal kunskap, erfarenhet och värdering + samhällets intressen**
- **Dialog/förhandling mellan berörda parter**
- **Möjliggör avvägningar mellan produktion, vattenvård, vattentillgång och översvämningsrisker**
- **Pröva att förhandla fram lokala vattenvårdssplaner eller åtgärdsavtal mht miljö, ekonomi och social acceptans**
- **Identifiera hinder och möjligheter med avtalslösningar**

Lokal vattenvårdsplan

- Vilka vattenproblem
- Åtgärder var hur?
- Styrmedel
- Förankring
- Win-win produktion - miljö
- Processmetod (50/50-regeln)
- Processledare
- Tänk kombinationer av åtgärder och styrmedel
- "Morötter" till deltagarna,

Lantbrukarna beställer ?
Motpart ?

Intressekonflikter

Economy

Win-win

Environment Acceptance

Sid 13 | Lantbrukarnas Riksförbund

Källor till jordbruksläckage

- Gödsling När Var Hur?
- Jordbearbetning När Var Hur?
- Täckdiken ?
- Öppna diken ?

Sid 14 | Lantbrukarnas Riksförbund

Helhetssyn 1

Kraftiga stormar

Erosion efter stormflöde

Deposition efter stormflöde

Fördjupning av fåran

Vattenkraft - Reglering

Transportsträcka

Markavvattning i skogsbruket

Kalavverknig

Täckverksamhet

Förflyttning av meanderbågar

Känslador i skogsbruket

Kanalisering

Rätning av fåran

Kulvertering

Markavvattning i jordbruk

Deposition efter stormflöde

ÖVERSVÄMNING!

Sid 15 | Lantbrukarnas Riksförbund

Helhetssyn 2

Två modeller av "hållbar utveckling"

ekologisk "i naturens tår"

social

ekonomisk

ekol

soc

ekon

Naturen definierar utrymmet för utveckling
"Vetenskaplighet" legitimerar överordningen
- men kunskapen är osäker & omstridd

Hållbar utveckling avvägs & förhandlas mellan intressen

Lars Emmelin Blekinge Tekniska Högskola Swedish School of Planning

Sid 16 | Lantbrukarnas Riksförbund

Markavvattningsföretag

- ❑ Förvaltar aktivt tidigare givna avvattningstillstånd.
- ❑ Kan utnyttja LBP-stöd för infrastrukturåtgärder. 50 % av kostnaderna för att aktivera dikningsföretag
- ❑ Kan också ansvara för översvämningsrisker, övergödningproblem, fiskevärd och naturvård
- ❑ Kan organisera gemensam rådgivning och miljöstödsansökning
- ❑ Kan i samverkan utarbeta en lokal vattenvårdsplan. Var ? och Vem ?
- ❑ Premie på 30% - enl EU-förslag - om lantbrukare gemensamt planerar, ansöker om miljöstöd och genomför miljöåtgärder

Sid 17 | Lantbrukarnas Riksförbund

Lokalt deltagande i vattenförvaltningen

- ❑ **Demokratisk rättighet** att få påverka det som gäller den egna fastigheten och den lokala miljön. Lokalt förankrade lösningar på lokala önskemål och störningar
- ❑ **Större kompetens** genom kunskaps-, åsikts- och erfarenhetsutbyte mellan lantbrukare, boende och myndigheter
- ❑ **Lägre kostnader.** Mera effektivt och mindre konfliktfyllt om verksamhetsutövarna är med när åtgärdsplaner tas fram
- ❑ **Bättre miljö.** Förståelse för nyttan ökar drivkraften för att genomföra åtgärder
- ❑ **Bättre förhandlingsposition** gentemot myndigheter om vattenanvändarna är samordnade och eniga
- ❑ **Bättre balans** mellan bevarande- och brukarintressen

Tror du på något motiv ?

Sid 18 | Lantbrukarnas Riksförbund